

Izjava za javnost ob izdaji publikacije Javnofinančna in makroekonomska gibanja

18.1.2017

V publikaciji »Javnofinančna in makroekonomska gibanja« bo Fiskalni svet poleg tekočih gibanj predstavljal oceno dejavnikov in tveganj, ki lahko vplivajo na doseganje fiskalnih ciljev. Fiskalni svet skladno z Zakonom o fiskalnem pravilu objavlja ocene izpolnjevanja fiskalnih pravil v rednih publikacijah ob pripravi proračunskih dokumentov, dolžan pa je spremljati tudi tekoča javnofinančna gibanja. Časovni razmiki med pripravo proračunskih dokumentov znašajo tudi več kot pol leta, v vmesnem obdobju pa so objavljeni pomembni makroekonomski in javnofinančni podatki. Zato bo Fiskalni svet predvidoma dvakrat letno (januarja in julija) izdal publikacijo »Javnofinančna in makroekonomska gibanja«.

Makroekonomski podatki, objavljeni po pripravi proračunskih dokumentov jeseni 2017, nakazujejo nadaljevanje visoke in široko zasnovane gospodarske rasti. Skladno z makroekonomskimi gibanji so, ob siceršnjem ohranjanju strukturnega primanjkljaja in visokega dolga sektorja države, ugodnejša tudi gibanja javnih financ. Primanjkljaj sektorja država po metodologiji ESA, ki je mednarodno primerljiva, se je lani še zmanjšal zaradi okrepljene rasti prihodkov. V treh četrtletjih 2017 je znašal 0,4 % BDP, kar je 1,4 o. t. BDP manj kot v enakem obdobju leto prej. Zmanjšanje primanjkljaja strukturnega salda, ki ne upošteva cikličnih gibanj in enkratnih ukrepov, je bilo po trenutnih ocenah Fiskalnega sveta precej manj izrazito.

Dolg sektorja države se je v treh četrtletjih lani še povečal. Na znižanje deleža v BDP za 3 o.t. na 78,5 % je poleg gospodarske rasti pozitivno vplivalo tudi z njo povezano izboljšanje salda primarne bilance, občutnejše znižanje še naprej zavira predvsem visoka raven obresti. Aktivna politika upravljanja z državnim dolgom v zadnjih letih je poleg ugodnih pogojev financiranja prispevala k občutnemu znižanju implicitne obrestne mere dolga države in ustrežnejši terminski porazdelitvi obveznosti.

Slovensko gospodarstvo se je v letu 2017 še nahajalo v razmerah normalnega gospodarskega cikla. Glede na razpoložljive napovedi in ocene tveganj je prevladujoče pozitivno tveganje glede prihodnjih gospodarskih gibanj povezano z morebitnim dodatnim večjim zagonom investicijske dejavnosti. Ob strukturnih omejitvah na trgu dela pa se lahko povečajo stroškovni in cenovni pritiski v gospodarstvu. Realizacija navedenih tveganj bi po mnenju Fiskalnega sveta povečala verjetnost za nastanek novih makroekonomskih neravnotežij oz. pregrevanje gospodarstva.

Fiskalni svet je že ob obravnavi proračunskih dokumentov za obdobje 2018–2020 ocenil, da so le delno skladni s fiskalnimi pravili. Morebitna realizacija trenutnih pritiskov na javne finance bi pomenila odstopanje od načrtovane politike javnofinančnih izdatkov in zahtevala sprejem ukrepov, ki bi vsaj nevtraliziral njihov vpliv na saldo javnih financ. V zelo ugodnih gospodarskih razmerah bi bil odmik od zahtevanega navora za doseganje srednjeročne vzdržnosti javnih financ neutemeljen, zlasti ob javnofinančnih tveganjih, povezanih s staranjem prebivalstva. Trenutno povečanje pritiskov na javne finance kaže zlasti nujnost bolj srednjeročne naravnosti ukrepov fiskalne politike. Tako določeni ukrepi bi tudi na daljši rok zagotovili učinkovito in ustrežnejšo uporabo prihodkov sektorja država, ki temeljijo na gospodarski aktivnosti celotnega gospodarstva. V danih razmerah je zato ključno konsistentno proticiklično delovanje fiskalne politike, ki bo omogočilo zadosten manevrski prostor nosilcem ekonomske politike tudi v slabših gospodarskih razmerah.